

Folketinget
lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 5862

Doknr.
569240

Dato
-11-2022

Valgklage fra Sten Andersen i forbindelse med folketingsvalget den 1. november 2022

Fra Sten Andersen, Værløse, har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 1. november 2022, hvori Sten Andersen har klaget over en indsamling af stillerunderskrifter for en kandidat uden for partierne.

Sten Andersen har i den forbindelse oplyst følgende:

”Jeg vil gerne klage over, at Jayseth Lotus Arrosee Simonysano har snydt med sin personlige opstilling.

Han har, da han indsamlede sine ca 150 underskrifter, på intet tidspunkt fortalt at han opstiller for Frihedslisten. Nu kan man se på hans valgplakater at det er Frihedslisten han stiller op for. En del borgere i Værløse føler sig nu snydt, for det er ikke en liste man vil støtte.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den forbindelse oplyse, at Jayseth Lotus Arrosee Simonysano opstillede som kandidat uden for partierne (løsgænger) i Egedalkredsen i Nordsjællands Storkreds og ikke som kandidat for Frihedslisten. Partiet Frihedslisten er efter folketingsvalglovens regler herom ikke opstillingsberettiget til folketingsvalg og opstillede således ingen kandidater ved folketingsvalget.

Indenrigs- og Boligministeriet kan videre oplyse, at reglerne om opstilling af kandidater til folketingsvalg findes i kapitel 6 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022). Følgende fremgår af folketingsvalglovens § 32, stk. 1, § 32 a og § 33 a, stk. 1, 3 og 4:

”§ 32. En person, der vil anmelde sig som kandidat til valg i en opstillingskreds, kan enten opstille som kandidat for et opstillingsberettiget parti eller som kandidat uden for partierne. En kandidat, der vil opstille for et parti, skal godkendes af partiet. En kandidat, der opstiller uden for partierne, skal anbefales af mindst 150 og højst 200 af opstillingskredsens vælgere som stillere.

Stk. 2-4. [...]

§ 32 a. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At anbefale en kandidat som stiller.

- 2) At undlade at anbefale en kandidat som stiller.
- 3) At tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.
- 4) At undlade at tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.

[...]

§ 33 a. Kandidatanmeldelser skal indleveres på en formular, der er godkendt af indenrigs- og boligministeren.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Kandidater, der vil opstille for et parti, skal angive dette i anmeldelsen.

Stk. 4. Kandidater, der opstiller uden for partierne, skal angive dette i anmeldelsen. Anmeldelsen skal endvidere være underskrevet af kandidatens stillere og indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, personnummer og bopæl.”

Det følger således af folketingsvalglovens § 33, stk. 1, at anmeldelse af en kandidat uden for partierne skal ledsages af anbefalinger fra mindst 150 og højst 200 af opstillingskredsens vælgere som stillere. Hensynet bag stillerkravet for kandidater, der opstiller uden for partierne, er, at kandidaten skal demonstrere en vis opbakning blandt vælgerne i opstillingskredsen. Derfor skal vælgerne bo i opstillingskredsen og have valgret. Anmeldelsen skal være underskrevet af stillerne og indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, personnummer og bopæl, jf. folketingsvalglovens § 33 a, stk. 4.

Efter folketingsvalglovens § 32 a er det ikke tilladt at yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til at afgive eller tilbagekalde en stillerunderskrift eller til at undlade at afgive eller tilbagekalde en stillerunderskrift. Efter folketingsvalglovens § 33 a, stk. 1, skal kandidatanmeldelser indleveres på en formular, der er godkendt af indenrigs- og boligministeren. Af den obligatoriske formular til at afgive en stillerunderskrift for en kandidat uden for partierne, jf. folketingsvalglovens § 33 a, stk. 4, fremgår – udover navnet på opstillingskredsen og storkredsen – den pågældende kandidats fulde navn, bopæl, fødselsdato og stilling. Derudover indeholder valglovgivningen ikke regler for kandidaters indsamling og vælgerens afgivelse af stillerunderskrifter.

Ud over de nævnte bestemmelser i folketingsvalglovens § 32 a og § 33 a gælder der således ingen regler om vælgerens grundlag for at anbefale en kandidat som stiller, herunder om kandidatens forudgående kommunikation med stillerne. Der findes heller ingen krav i lovgivningen til budskaberne på kandidaternes valgplakater eller kampagnemateriale i øvrigt. Det er alene op til den enkelte vælger at afgøre, hvilke oplysninger om kandidatens person og politik der skal ligge til grund for vælgerens beslutning om at give eller undlade at give kandidaten en anbefaling som stiller.

Der gælder endvidere ingen regler om, at partier eller kandidater uden for partierne skal være organiseret på en bestemt måde, herunder at kandidater, der opstiller uden for partierne, ikke må være tilknyttet politiske partier eller organisationer.

Om opgørelsen af valget for partier og kandidater uden for partierne kan Indenrigs- og Boligministeriet videre oplyse, at følgende fremgår af folketingsvalglovens § 76, § 77, stk. 1, § 84, stk. 1, og § 92:

”Kredsmandaternes fordeling

§ 76. For hvert parti sammentælles de stemmer, der er tilfaldet partiet i samtlige opstillingskredse i storkredsen. Ligeledes sammentælles de stemmer, der er tilfaldet hver kandidat uden for partierne.

Stk. 2. Hvert stemmetal, der fremkommer ved sammentællingen, jf. stk. 1, divideres med 1-2-3 osv., indtil der er foretaget et så stort antal divisioner som det antal mandater, der højst kan ventes at tilfalde partiet eller kandidaten uden for partierne. Det parti eller den kandidat uden for partierne, der har den største af de fremkomne kvotienter, får det første mandat i storkredsen. Den næststørste kvotient giver ret til det andet mandat og så fremdeles, indtil alle storkredsens kredsmandater er fordelt mellem partierne og kandidaterne uden for partierne. Er to eller flere kvotienter lige store, foretages lodtrækning.

Tillægsmandaternes fordeling på partier

§ 77. Tillægsmandaterne fordeles blandt partier, der enten

- 1) har opnået mindst ét kredsmandat, eller
- 2) inden for hver af to af de tre landsdele, der er nævnt i § 8, stk. 1, har opnået mindst lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der i landsdelen er afgivet pr. kredsmandat, eller
- 3) i hele landet har opnået mindst 2 pct. af de afgivne gyldige stemmer.

Stk. 2-5. [...]

[...]

Valgbreve og stedfortræderliste

[...]

§ 84. Indenrigs- og boligministeren udarbejder en stedfortræderliste. På listen opføres de kandidater, der ikke er valgt, men som er berettiget til at indtræde i Folketinget som stedfortrædere, jf. § 92.

Stk. 2. [...]

[...]

§ 92. En stedfortræder indtræder i Folketinget, når et folketingsmedlem ophører med at være medlem, og i øvrigt efter de regler herom, der er fastsat i Folketingets forretningsorden.

Stk. 2. Hvis et parti ikke har stedfortrædere til at besætte et ledigt mandat i en storkreds, overføres mandatet til den storkreds inden for landsdelen, som er nærmest berettiget til mandatet, jf. § 85, stk. 1.

Stk. 3. Er der ikke i landsdelen nogen stedfortræder for partiet, overføres mandatet til den storkreds inden for de to andre landsdele under ét, hvor partiet i henhold til beregningerne i §§ 79 og 84, stk. 2, har den største kvotient, der ikke har givet tillægsmandat. Mandatet overføres til den landsdel, hvor denne storkreds ligger.

Stk. 4. Hvis der ikke efter reglerne i stk. 1-3 er nogen stedfortræder, afgør Folketinget, om der skal afholdes udfyldningsvalg, jf. § 93.”

Ved fordelingen af kredsmandater indgår hver kandidat uden for partierne alene i fordelingen på grundlag af sine egne personlige stemmer, jf. folketingsvalglovens § 76, stk. 1 og 2. Kandidater uden for partierne deltager endvidere ikke i fordelingen af tillægsmandater, der alene fordeles blandt partier, jf. folketingsvalglovens § 77, stk. 1, 1. pkt. En kandidat uden for partierne, der opnår valg til Folketinget, vil endvidere ikke have nogen stedfortrædere, da stedfortræderne for kandidater, der er valgt ind i Folketinget for et parti, udgøres af de af partiets opstillede kandidater, der ikke opnåede valg til Folketinget, jf. folketingsvalglovens § 84 og § 92. Kandidaterne uden for partierne bliver desuden ikke anført i valgopgørelsen eller andre steder som repræsentanter for et parti.

Kandidater uden for partierne tilhører således ikke i nogen valgteknisk henseende nogen gruppe eller noget parti.

Af bilag 1 til Forretningsorden for Folketinget (bekendtgørelse nr. 10009 af 20. september 2022) fremgår endvidere følgende om brugen af gruppebetegnelser for folketingsmedlemmerne:

”Gruppebetegnelser

Folketingsgrupperne kan deltage i forhandlingerne ved en ordfører med de for disse fastsatte taletider. Ved folketingsgrupper forstås i denne forbindelse en gruppe på flere medlemmer,

- a) der ved det seneste folketingsvalg er indvalgt som repræsenterende et bestemt parti, og hvor gruppen fortsat repræsenterer dette, eller
- b) der stifter en ny gruppe og et nyt parti, som godkendes som opstillingsberettiget til folketingsvalg, eller
- c) der tilslutter sig et eksisterende parti, der ikke er repræsenteret i Folketinget, men som er opstillingsberettiget til folketingsvalg, eller
- d) hvis tilhørsforhold til det parti, som gruppen er indvalgt for, for alle gruppens medlemmers vedkommende er ophørt, men hvor medlemmerne fortsætter som samlet gruppe med en fælles politik.

De under a-d nævnte grupper benævnes i Folketinget i overensstemmelse med gruppens ønske herom, og Folketingets formand fastsætter efter aftale med gruppen en forkortelse af gruppens navn på højst tre bogstaver. Samme ret har enkelte medlemmer, der opfylder betingelserne nævnt under a-d.”

En kandidat, der er valgt til Folketinget uden for partierne, vil således heller ikke i Folketinget blive benævnt med en gruppebetegnelse (et partinavn), medmindre vedkommende efterfølgende har stiftet eller tilsluttet sig et parti, der er opstillingsberettiget til folketingsvalg, dvs. er anmeldt for indenrigs- og boligministeren med et antal vælgererklæringer, der mindst svarer til 1/175 af samtlige gyldige stemmer ved det sidst afholdte folketingsvalg, jf. folketingsvalglovens § 12, stk. 1.

Klagen giver herefter ikke Indenrigs- og Boligministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov